

ถอดโมเดลพลิกโฉมประเทศไทย พัฒนาสู่ความยั่งยืน ด้วยแนวคิด ESG

ถอดโมเดลพลิกโฉมประเทศไทย พัฒนาสู่ความยั่งยืนด้วย แนวคิด ESG

การก้าวเดินบนเส้นทางสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นหนึ่งในการกิจสำคัญของประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกที่ต้องการจะทำให้สำเร็จในระยะยาว เช่นเดียวกับประเทศไทยที่ได้มีการลงนามตามกรอบความร่วมมือในระดับนานาชาติ ภายใต้เป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน UN's 2015 Sustainable Development Goals: SDGs ของสหประชาชาติ ซึ่งเป็นทิศทางการพัฒนาที่ทั่วโลกดำเนินการร่วมกันมาตั้งแต่ปี 2016 ไปจนถึงปี 2030 ครอบคลุมทั้งหมด 17 เป้าหมายหลัก (Goals) (ที่มา: [SDG Move Team](#) as of 2021)

SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS

ภาพที่ 1: Sustainable Development Goals ที่มา: [SDG Move Team](#) as of 2021

อีกทั้งประเทศไทยได้กำหนดเป้าหมายสู่ Carbon Neutrality คือเป็นกลางทางคาร์บอนในปี 2050 และมีเป้าหมาย NET Zero เพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ ภายในปี 2065 ซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาประเทศในระยะยาว เนื่องจากประเทศไทยเป็นหนึ่งในประเทศที่ได้รับผลกระทบจาก Climate Change รุนแรง ผลสำรวจจาก German Watch ระบุว่าประเทศไทยเป็นอันดับ 9 ของโลกที่เศรษฐกิจมีความเสี่ยงในระยะยาว จากการสะสมปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจก จนเกิดเหตุภัยพิบัติทางธรรมชาติอย่างรุนแรง ซึ่งได้สร้างความเสียหายแก่ภาคธุรกิจ และระบบเศรษฐกิจของประเทศในหลายด้าน เช่น เกษตรกรรม ท่องเที่ยว และการค้า (ที่มา: [SET Thailand](#) as of 24/03/2023) เพราะเศรษฐกิจที่พึ่งพาภาคเกษตรค่อนข้างมาก และมีพื้นที่ป่าไม้กว่า 40% (ที่มา: [SET Thailand](#) as of 24/04/2023)

เปิดวิสัยทัศน์การพัฒนาประเทศไทยสู่ความยั่งยืน SDGs 2030

ล่าสุดในปี 2023 นายกรัฐมนตรี “เศรษฐา ทวีสิน” ได้ประกาศเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDG) บนเวทีการประชุมผู้นำโลก UN General Assembly ครั้งที่ 78 (UNGA78) ณ นครนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา พร้อมย้ำเจตนารมณ์ที่จะขับเคลื่อนประเทศไทยสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง (Leave no one behind) ซึ่งสหประชาชาติกำหนดให้ทศวรรษนี้เป็นทศวรรษแห่งการลงมือทำ (Decade of Action) (ที่มา: [Royal Thai Government](#) as of 20/09/2023, [SDG MOVE](#) as of 05/09/2023)

สำหรับนโยบายด้าน ESG ที่นายกรัฐมนตรีมองว่าจะนำไปสู่การเปลี่ยนผ่านอย่างเป็นรูปธรรม นั้นต้องสร้างความสมดุลระหว่างเป้าหมายเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยมีประชาชนเป็นศูนย์กลาง ซึ่งได้นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และโมเดลเศรษฐกิจใหม่ BCG ที่เป็นการพัฒนาแบบองค์รวม 3 ด้านไปพร้อมกัน ได้แก่

ด้านที่ 1 เศรษฐกิจชีวภาพ (Bioeconomy) คือการมุ่งสร้างมูลค่าเพิ่มของทรัพยากรชีวภาพ เช่น พืชพันธุ์ ป่าไม้ และสิ่งมีชีวิตต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวมนุษย์ โดยเน้นนำไปพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์มูลค่าสูง

ด้านที่ 2 เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) คือการคำนึงถึงการใช้ทรัพยากรให้เกิดความคุ้มค่า และสามารถหมุนเวียนกลับมาใช้ประโยชน์ให้ได้มากที่สุด

ด้านที่ 3 เศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy) คือการพัฒนาเศรษฐกิจที่ควบคู่ไปกับการพัฒนาสังคมและการรักษาสิ่งแวดล้อมได้อย่างสมดุลให้เกิดความมั่นคงและยั่งยืนไปพร้อมกัน เพื่อให้เกิดการกระจายรายได้ลงสู่ชุมชน ลดความเหลื่อมล้ำ สามารถแข่งขันในระดับโลกด้วยนวัตกรรม (ที่มา: [สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ \(สวทช.\)](#) as of 06/02/2021)

สำหรับแนวทางที่ประเทศไทยจะดำเนินการอย่างชัดเจนในช่วงแรก มีดังนี้

1. มุ่งมั่นในการพัฒนาที่ยั่งยืนโดยไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง (Leave no one behind) ด้วยการช่วยเหลือกลุ่มที่รั้งท้ายก่อน (reaching those furthest behind first) ทั้งนี้ นิยามกลุ่มรั้งท้ายในบริบท SDGs ของประเทศไทย ประกอบไปด้วยกลุ่มผู้มีรายได้น้อย, ไม่มีความมั่นคงทางอาหารและน้ำสะอาด, ขาดหลักประกันการมีสุขภาพที่ดี, ไม่สามารถเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ และไม่สามารถเข้าถึงสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน เป็นต้น โดยในช่วงเริ่มต้นประเทศไทยตั้งเป้าหมายจะลดความยากจนในคนทุกช่วงวัยภายในปี 2027 (ที่มา: [Royal Thai Government](#) as of 20/09/2023)

2. มุ่งมั่นส่งเสริมสิทธิมนุษยชนและความเท่าเทียมทางเพศสำหรับประชากรทุกคนในประเทศ รวมถึงให้ความสำคัญกับสิทธิด้านสุขภาพ ซึ่งมีมาตรการที่สำคัญ คือการตั้งเป้าหมายลดความยากจนของครัวเรือนที่เกิดขึ้นจากรายจ่ายค่ารักษาพยาบาล (Health impoverishment) ให้มีจำนวนลดลงไม่เกิน 0.25% ภายในปี 2027 (ที่มา: [Royal Thai Government](#) as of 20/09/2023) หรือพูดง่าย ๆ ว่าคนไทยจะต้องไม่เกิดปัญหาทางการเงินจากรายจ่ายด้านสุขภาพ ด้วยการเพิ่มสิทธิสวัสดิการรักษายาบาลให้ครอบคลุมยิ่งขึ้น เพราะการเจ็บป่วยแต่ละครั้งนั้นมาพร้อมกับค่าใช้จ่ายมหาศาล ทั้งค่ารักษาพยาบาล ค่ายา ค่าอาหารเสริม ค่าที่พัก ค่าเดินทาง และมีแนวโน้มเพิ่มที่ค่าใช้จ่ายดังกล่าวจะสูงขึ้นทุกปี

3. มุ่งมั่นที่จะผลักดันความร่วมมือในทุกระดับ เพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ รวมถึงส่งเสริมการเข้าถึงบริการพลังงานสมัยใหม่ (Modern energy services) ในราคาที่เหมาะสมและมีความน่าเชื่อถือ ภายในปี 2030 โดยจำกัดความของ Modern energy services หมายถึงบริการที่ผู้คนสามารถเข้าถึงไฟฟ้าและเชื้อเพลิงหุงต้มที่มีประสิทธิภาพ สะอาด ปลอดภัย และไม่ก่อให้เกิดมลพิษทางอากาศ

ภายในครัวเรือน ตัวอย่างเช่น ระบบไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ภายในบ้านพักอาศัย และก๊าซธรรมชาติที่ใช้กับเตาสมัยใหม่สำหรับประกอบอาหาร เป็นต้น ในทางตรงกันข้ามแหล่งพลังงานแบบดั้งเดิม เช่น ฟืน, ถ่านไม้, แกลบ และชานอ้อย เป็นต้น (ที่มา: [SDG Move Team](#) as of 03/01/2022)

นอกจากนี้ ไทยได้สนับสนุนข้อเรียกร้องของเลขาธิการองค์การสหประชาชาติ ในการปฏิรูปสถาปัตยกรรมทางการเงินระหว่างประเทศ ผ่านมาตรการกระตุ้นการพัฒนายั่งยืน (SDG Stimulus) เป็นจำนวนเงิน 500,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐต่อปี จนถึงปี 2030 ซึ่งรัฐบาลได้ออกมาตรการทางการเงิน 12,500 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพื่อลงทุนในเศรษฐกิจสีเขียว ที่เน้นการพัฒนาเศรษฐกิจควบคู่ไปกับสังคมและการรักษาสิ่งแวดล้อมได้อย่างสมดุล พร้อมพัฒนาระบบ Thailand Green Taxonomy ซึ่งเป็นมาตรฐานกลางที่ใช้จัดกลุ่มกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมของไทย เพื่อส่งเสริมให้เกิดการลงทุนเพื่อความยั่งยืน (ที่มา: [Royal Thai Government](#) as of 20/09/2023)

พัฒนากรุงเทพฯ สู่เมืองที่เติบโตยั่งยืนด้วยโมเดล ESG

นอกจากวิสัยทัศน์ระดับประเทศแล้ว เมื่อมองลงมาระดับเมืองจะเห็นว่ากรุงเทพฯ ก็มีแนวคิดการนำหลัก ESG เป็นโมเดลในการพัฒนาเมืองเช่นกัน ทั้งนี้ “**ัชชาติ สิทธิพันธุ์**” **ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร** เผยในงาน **Redefining the future ESG in Thailand** ถึงแนวคิดการพัฒนากรุงเทพฯ ในมิติต่าง ๆ โดยมีแก่นสำคัญคือการเชื่อมโยงผู้คนเข้ากับเมืองในรูปแบบเครือข่ายนวัตกรรม รวมทั้งประยุกต์ให้เข้ากับหลักคิด ESG เพราะเป็นเทรนด์ที่เราไม่สามารถเลี่ยงได้ จึงต้องมีแนวทางรับมือ เพื่อตอบสนองต่อผู้คนที่หลากหลายในเมืองแห่งนี้

กรุงเทพฯ ได้ริเริ่มโครงการใน**มิติสิ่งแวดล้อม (Environmental)** คือ **นโยบายสีเขียว** ที่มีเป้าหมายเพิ่มพื้นที่สีเขียวในเมือง เพื่อแก้ปัญหามลภาวะทางอากาศ และฝุ่น PM 2.5 ด้วยการนำร่องปลูกต้นไม้ฉบับล้านต้น โดยอาศัยความร่วมมือจากบุคคลทั่วไป บริษัทเอกชน องค์กรต่าง ๆ อีกทั้งยังมีโครงการที่เรียกว่า **BMA NET ZERO** ซึ่งสนับสนุนการใช้พลังงานไฟฟ้าให้มากขึ้น เพื่อลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์

มิติด้านสังคม (Social) เองก็ได้้นำร่องโครงการแพลตฟอร์ม **Traffy Fondue** สำหรับรับแจ้งปัญหาเรื่องเรียนจากประชาชนผ่านออนไลน์ เพื่อประกอบการตัดสินใจให้เจ้าหน้าที่พร้อมเข้าแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างรวดเร็ว พร้อมทั้งปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงาน เพื่อให้ประชาชนเข้าถึงการบริการ และมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น นอกจากนี้ ยังตอบโจทย์ในเรื่อง**ธรรมาภิบาล (Governance)** ซึ่งเปิดโอกาสให้ทุกคนสามารถตรวจสอบการทำงานของกรุงเทพฯ แบบเปิดเผย (ที่มา: [The Nation Thailand](#) as of 12/07/2022)

สุดท้ายนี้ จะเห็นว่าการกำหนดนโยบายด้านความยั่งยืน และ ESG เป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาประเทศและเมืองในยุคปัจจุบัน เพื่อให้สามารถเติบโตต่อไปได้โดยไม่สะดุด ซึ่งทั้งหมดนี้ถือเป็นจุดเริ่มต้นที่ดี ซึ่งจะส่งเสริมให้เมืองและผู้คนที่เติบโตไปพร้อมกันในระยะยาว

บทความโดย บลจ. ยูโอบี (ประเทศไทย) จำกัด

ติดตามข้อมูลการลงทุนอย่างยั่งยืนได้ที่ <https://www.uobam.co.th/th/Sustainability>

สอบถามข้อมูลหรือขอรับหนังสือชี้ชวนได้ที่ บลจ. ยูโอบี (ประเทศไทย) จำกัด โทร. 0-2786-2222

ผู้ลงทุนควรทำความเข้าใจลักษณะสินค้า เงื่อนไขผลตอบแทน และความเสี่ยง ก่อนตัดสินใจลงทุน

แหล่งข้อมูลอ้างอิง

- <https://www.thaigov.go.th/news/contents/details/72377>
- <https://www.youtube.com/watch?v=hThmS21e3tI>
- <https://www.sdgmove.com/intro-to-sdgs/>
- <https://www.youtube.com/watch?v=18JYliz5aIY>
- <https://www.setinvestnow.com/th/knowledge/article/357-net-zero>
- https://media.setinvestnow.com/setinvestnow/Documents/2023/Mar/TSI_eBook_InvClassroom_Live_NetZero_24Mar2023.pdf
- <https://www.bcg.in.th/data-center/articles/bcg-by-nstda/>
- <https://www.sdgmove.com/2021/06/15/sdg-vocab-19-modern-energy-services/>